

BÖLÜM 10

YETİŞKİN STOMA BAKIM ÜRÜNLERİNİN SEÇİMİ

Cahide AYIK¹

GİRİŞ

Stoma yönetiminin amacı, bireye uygun bakım sağlamak, peristomal cilt komplikasyonlarını önlemek ve komplikasyon geliştiğinde ise etkilerini en aza indirmektir (1). Sağlıklı peristomal cilt için dışkı sızıntısını önlemek ve adaptörün yapışmasını sağlamak esastır (2,3). Kanıt rehberleri, sızıntıyı önleyen ve belirli bir süre sızdırmazlık sağlayarak peristomal cildi koruyan adaptör torba sistemleri kullanılmasını önermektedir. Bu bağlamda, rehberlerde etkili bir adaptör/torba sisteminin seçiminde, yara, ostomi ve inkontinans hemşiresinin hastayı desteklemesi belirtilmektedir (4–6). Ayrıca, zaman içinde stomalı bireylerin ihtiyaçları çeşitli nedenlerle değişebilir. Örneğin kişi yaşlandıkça veya kilosu değiştikçe, ya da bir stoma komplikasyonu ile karşılaştığında kullanılan stoma ürünlerini değiştirmek gerekebilir. Mevcut stoma ürünlerinin çeşitliliği ve erişilebilirliği, bir ürün için göz önünde bulundurulması gereken birçok faktör göz önüne alındığında uygun ürüne karar vermek zor olabilmektedir. Yara, ostomi ve inkontinans hemşireleri bu konuda iyi bir bilgi kaynağıdır (7,8).

Ürün çeşitliliğine rağmen, stomalı bireylerin büyük çoğunluğu sızıntı problemleri yaşamaktadır (9,10). Claessens ve ark. (10) 4138 stomalı bireyi inceledikleri çalışmada, bireylerin %76'sının son 6 ay içinde sızıntı yaşadığını ve %91'inin sızıntıdan endişe duyduğunu bildirmektedir. Sun ve ark. (11) kalitatif çalışmada kanserli stomalı hastaların stoma bakım ürünleriyle ilgili zorluklar yaşadığını ve bu zorlukların en çok zayıf adaptör yapışkanlığı, adaptöre karşı alerjik reaksiyonlar ve stoma bölgesi çevresinde ağrıyı içerdiğini bildirmiştir. Bununla birlikte, bu zorlukların, sosyal aktivitelere katılımı ve ostomi bakımı ile özgüveni

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları AD.
cahideayk@gmail.com

- Hastaya spor veya aktivitelere katılırken dikkatli olması ve stomayı korumaya yönelik ürünler kullanması (Kanıt Düzeyi: C - Sınıf I)
- Ostomi cilt bariyerinin yapışmasını kolaylaştırmak için ülseratif alanların aljinat gibi emici bir ürünle doldurulması (Kanıt Düzeyi: C - Sınıf II).

KAYNAKLAR

1. Chandler P. Preventing and treating peristomal skin conditions in stoma patients. *British Journal of Community Nursing*. 2015;20(8):386–8.
2. O'Flynn SK. Peristomal skin damage: assessment, prevention and treatment. *British Journal of Nursing*. 2019;28(5):s6–12. <http://linkinghub.elsevier.com/retrieve/pii/S0735109707031889>
3. Cronin E. What the patient needs to know before stoma siting: an overview. *British Journal of Nursing*. 2012;21(22):1234–7. <http://www.magonlinelibrary.com/doi/10.12968/bjon.2012.21.22.1234>
4. Goldberg M, Colwell J, Burns S, Carmel J, Fellows J, Hendren S, et al. WOCN Society Clinical Guideline: Management of the adult patient with a fecal or urinary ostomy —An Executive summary. *Journal of Wound, Ostomy and Continence Nursing*. 2018;45(1):50–8.
5. Chabal LO, Prentice JL, Ayello EA. Practice implications from the WCET® International Ostomy Guideline 2020. *Advances in Skin & Wound Care*. 2021;34(6):293–300. <https://journals.lww.com/10.1097/01.ASW.0000742888.02025.d6>
6. Ratliff CR, Goldberg M, Jaszarowski K, McNichol L, Pittman J, Gray M. Peristomal Skin Health: A WOCN Society Consensus Conference. *Journal of Wound, Ostomy and Continence Nursing*. 2021;48(3):219–31.
7. Burch J. Stoma product selection: A guide for community nurses. *British Journal of Community Nursing*. 2022;27(1):20–4.
8. Cressey BD, Belum VR, Scheinman P, Silvestri D, McEntee N, Livingston V, et al. Stoma care products represent a common and previously underreported source of peristomal contact dermatitis. *Contact Dermatitis*. 2017;76(1):27–33. <http://doi.wiley.com/10.1111/cod.12678>
9. Ratliff CR. Factors related to ostomy leakage in the community setting. *Journal of Wound, Ostomy and Continence Nursing*. 2014;41(3):249–53.
10. Claessens I, Probert R, Tielemans C, Steen A, Nilsson C, Andersen BD, et al. The Ostomy Life Study: The everyday challenges faced by people living with a stoma in a snapshot. *Gastrointestinal Nursing*. 2015;13(5):18–25.
11. Sun V, Bojorquez O, Grant M, Wendel CS, Weinstein R, Krouse RS. Cancer survivors' challenges with ostomy appliances and self-management: a qualitative analysis. Vol. 28, *Supportive Care in Cancer*. 2020.
12. Hoeflok J, Salvadalena G, Pridham S, Droste W, McNichol L, Gray M. Use of convexity in ostomy care: Results of an international consensus meeting. *Journal of Wound, Ostomy and Continence Nursing*. 2017;44(1):55–62.
13. Burch J. Care of patients with peristomal skin complications. *Nursing Standard*. 2014;28(37):51–7. <http://dx.doi.org/10.7748/ns.28.37.51.e8317%5Cnhttps://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&AuthType=ip&db=a9h&AN=96038921&lang=es&site=ehost-live>
14. Burch J. Choosing the correct accessory for each stoma type: an update. *British Journal of Nursing*. 2013;22(Sup16):S10–3. <http://www.magonlinelibrary.com/doi/10.12968/bjon.2013.22.Sup16.S10>
15. Burch J. Stoma appliances and accessories: getting it right for the patient. *British Journal of Nursing*. 2014;23(Sup17):S4–10. <http://www.magonlinelibrary.com/doi/10.12968/bjon.2014.23.Sup17.S4>

16. Williams J. The importance of choosing the correct stoma appliance to meet patient needs. *British Journal of Community Nursing*. 2017;22(2):58–60. <http://www.magonlinelibrary.com/doi/10.12968/bjcn.2017.22.2.58>
17. Lehur PA, Deguines JB, Montagliani L, Duffas JP, Bresler L, Mauvais F, et al. Innovative appliance for colostomy patients: an interventional prospective pilot study. *Techniques in Coloproctology*. 2019;23(9):853–9.
18. Liu G, Chen Y, Luo J, Liu A, Tang X. The Application of a Moldable Skin Barrier in the Self-Care of Elderly Ostomy Patients. *Gastroenterology Nursing*. 2017;40(2):117–20.
19. Perrin A, White M, Burch J. Convexity in stoma care: Developing a new ASCN UK guideline on the appropriate use of convex products. *British Journal of Nursing*. 2021;30(16):S12–20.
20. Kruse TM, Størling ZM. Stoma Appliance : a Clinical Trial. *British Journal of Nursing*. 2015;24(22).
21. Rat P, Robert N, Fernandes I, Edmond D, Mauvais F. Evaluation of a one-piece soft convex ostomy appliance: A prospective, multicentre, open-label pilot study. *British Journal of Nursing*. 2018;27(16):S20–8.
22. Beitz JM, Colwell JC. Management approaches to stomal and peristomal complications: A Narrative Descriptive Study. *Journal of Wound, Ostomy and Continence Nursing*. 2016;43(3):263–8.
23. Quigley M, Hannigan A, Dowling C, Stuart AM, McGovern S, Untoy L, et al. Evaluation of a novel ostomy barrier ring with assisted flow for individuals with an ileostomy. *Advances in Skin and Wound Care*. 2021;34(6):1–5.
24. Burch J. Accessories To Promote Skin Health. 2011;20(7):5–8.
25. Hill B. Stoma care: Procedures, appliances and nursing considerations. *British Journal of Nursing*. 2020;29(22):S14–9.
26. Rudoni C, Dennis H. Accessories or necessities? Exploring consensus on usage of stoma accessories. *British journal of nursing (Mark Allen Publishing)*. 2009;18(18).
27. Stelton S. Stoma and Peristomal Skin Care: A Clinical Review. *American Journal of Nursing*. 2019;119(6):38–45.
28. LeBlanc K, Whiteley I, McNichol L, Salvadalena G, Gray M. Peristomal medical adhesive-related skin injury: Results of an international consensus meeting. *Journal of Wound, Ostomy & Continence Nursing*. 2019;46(2):125–36. <https://journals.lww.com/00152192-201903000-00008>
29. Pittman J, Colwell J, Mulekar MS. Ostomy Complications and Quality of Life of Ostomy Support Belt/Garment Wearers: A Web-Based Survey. *Journal of Wound, Ostomy and Continence Nursing*. 2022;49(1):60–8.
30. White M. Maintain Healthy Skin in Stoma Care. 2014;23(22).
31. Cronin E. Silicone-based stoma accessories in clinical practice. *British Journal of Nursing*. 2016;25(5):S28–34.
32. Lager P, Loxdale L. Use of breathable silicone technology in an ostomy appliance flange. *British Journal of Nursing*. 2021;30(6):5–6.
33. Swift T, Westgate G, Van Onselen J, Lee S. Developments in silicone technology for use in stoma care. *British Journal of Nursing*. 2021;30(Sup8):7–18. <http://www.magonlinelibrary.com/doi/10.12968/bjon.2021.30.Sup8.7>
34. Colwell JC, McNichol L, Boarini J. North America Wound, Ostomy, and Continence and Enterostomal Therapy Nurses Current Ostomy Care Practice Related to Peristomal Skin Issues. *Journal of Wound, Ostomy and Continence Nursing*. 2017;44(3):257–61.
35. Szweczyk MT, Majewska G, Cabral M V, Hölzel-Piontek K. The effects of using a moldable skin barrier on peristomal skin condition in persons with an ostomy: results of a prospective, observational, multinational study. *Ostomy/wound management*. 2014;60(12):16–26.